

SANOISTA TEKOIHIN - HANKE OSALLISTAVA TILAISUUS 9.3.2017

VILLE KERÄNEN + HENNA KÄÄRIÄINEN + HANNE SEPPÄLÄ
YHT.TIEDOT: VILLE@BANANA.FI / 040 731 2084

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

PÄIVÄN OHJELMA

Lounas

Orientaatio päivään

Malla Laiti

Sarita Friman-Korpela

Ville Keränen

Reipas esittäytyminen

World Cafe

Yhteenveto

TERVETULOA

SANOISTA
TEKOIHIN

OSALLISTAVAAN

TILAISUUTEEN

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

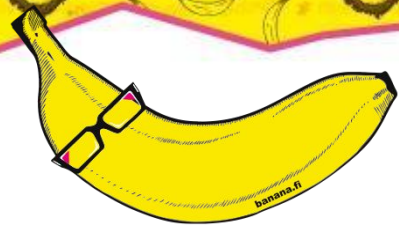
% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

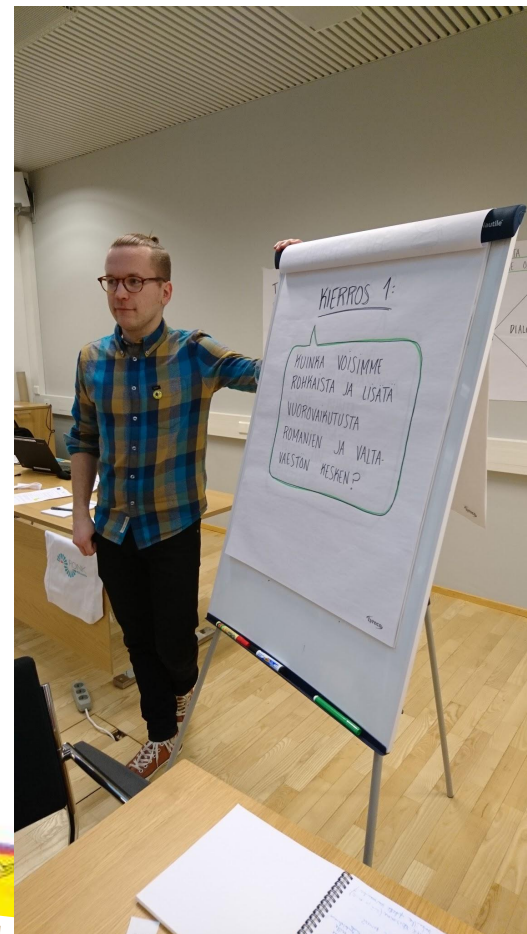
Suomi / Finland

www.banana.fi

+358 40 831 8118

ORIENTAATIO

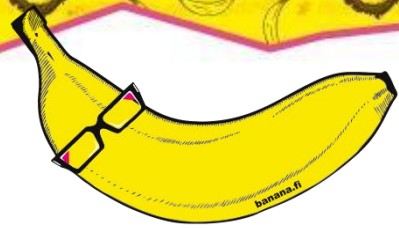

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

ni / Finland

+358 40 831 8118

MIKSI OSALLISTAVA TILaisuUS?

- TUTUSTUMME TOISIIMME HAUSKAN YHTEISTYÖN KAUITA
- KAIKKIEN TIETO JA OSAAMINEN ESIIN
- OHJELMA MUUTTUU TODEKSI KESKUSTELUJEN KAUITA
- HISTORIA & TARINAT

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

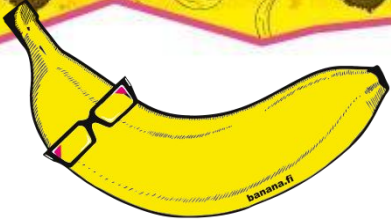
% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

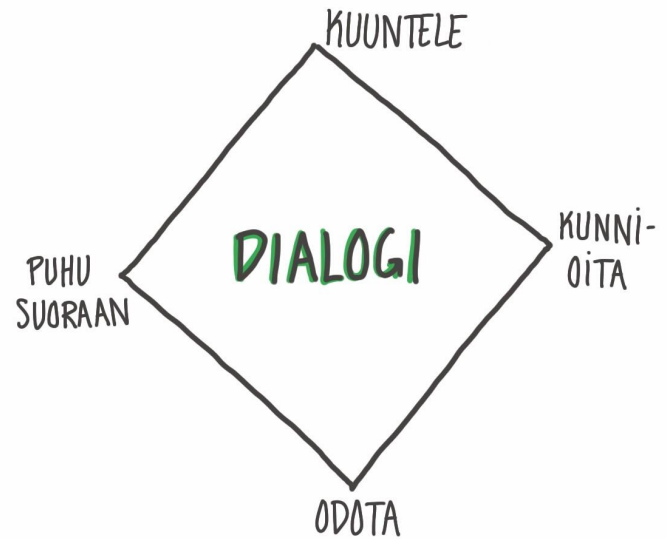
Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

MILLAISTA TOIMINTAA ODOTAMME OSALLISTUJILTA?

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

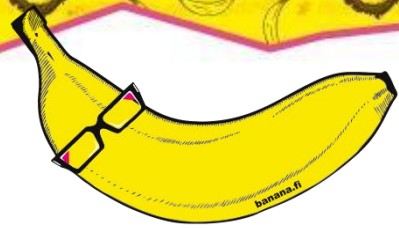
+358 40 831 8118

www.banana.fi

W.ISAACS: DIALOGIN KÄYTTÄYTYMISMALLIT:

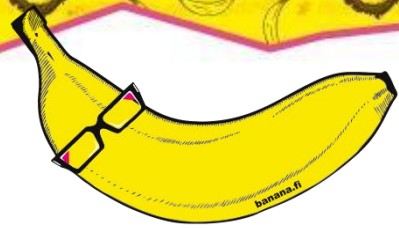
1. KUUNTELE
2. KUNNIOITA
3. ODOTA
4. PUHU SYDÄMESTÄ

KETÄ ON TÄNÄÄN PAIKALLA?

KIERROS I

Kuinka voisimme rohkaista ja lisätä vuorovaikutusta romanien ja valtaväestön kesken?

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

KIERROS 1 NOSTOT:

KUINKA VOISIMME ROHKAISTA JA LISÄTÄ VUOROVAIKUTUSTA ROMANIEN JA VALTAVÄESTÖN KESKEN?

ASENTEET

- enemmän yhteistä kuin erilaista
- erilaisuus on kulttuuritapoja
- asenteiden muuttuminen edellyttää henkilökohtaisia kohtaamisia
- hyvät käytöstavat riittää

KULTTUURIN TUNTEMINEN

- historian tunteminen
- positiivinen viestintä
 - hyvien tyyppien esille nostaminen

KOULUTTAUTUMISEN TUKEMINEN

- edesauttaa työllistymistä

KOHTAAMISTEN MAHDOLLISTAMINEN

- ruohonjuuritasolla!
- romaniväestön valmius osallistua tapahtumiin
 - käyttäytymismallit

YHDESSÄ TEKEMINEN

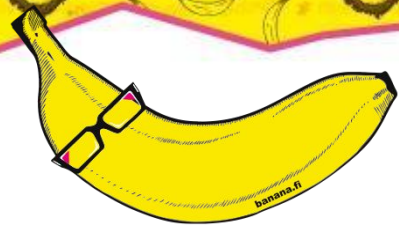
- yhteinen mielenkiinnon kohde, esim. harrastus

POLIITTINEN AUTTAMINEN

- avoin keskustelu
- yhdessä tekeminen & näkyminen

TUTUSTUMINEN

- kohtaamisten tärkeys
- lasten kautta
 - harrastukset
 - syntymäpäivät

KIERROS 2

Miten voisimme tuoda
romaniasioita esille
kuntapolitiikassa?
Mikä on sinun roolisi?

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

KIERROS 2 NOSTOT:

MITEN VOISIMME TUODA ROMANIASIOITA ESILLE KUNTA-POLITIIKASSA?
MIKÄ ON SINUN ROOLISI?

KOULUTUKSEN KAUSTA SAATAVA TIETO

- ◇ pienesti aloittaminen
- ◇ paikallisuus
- ◇ tietoisuuden lisääminen

TIETOISUUS & OSALLISTUMINEN

- ◇ tavoite romanikansanedustaja
- ◇ "Miksi minä äänestäisin?"
- ◇ Perheiden tietoisuus vaikutusmahdollisuuksista & sen lisääminen
- ◇ pitkäjänteinen työ ja korkeat tavoitteet

ROMANIPOLITIIKKA

PAIKALLINEN VAIKUTTAMINEN

- ◇ paikallinen romanityökunta
- ◇ romaneja töihin kuntiin
 - ↳ tutustuminen & tietoisuus
- ◇ aloitteellisuus, itse asioiden esille nosto
- ◇ olla mukana vaikuttamassa! Nuoret!
- ◇ romanityöryhmän esittely valtuustoille

KESKUSTELU

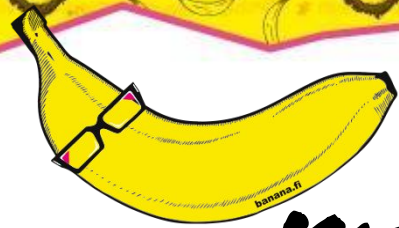
- ◇ luottamuksen rakentuminen
- ◇ tutustuminen
- ◇ yhdessä tekeminen

EPÄKOHTIIN

TARTUMINEN

- ◇ kannanotto
- ◇ paikallistason vaikuttaminen

ROMANIEHDOKKAAT

KIERROS 3 KOOL WALL

ALUEELLINEN &
PAIKALLINEN
NÄKÖKULMA

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

MIKÄ ON TOSI HYVIN?

- Lainsäädäntö
- Perustarpeet
- Ihmisoikeudet
- Koulutusmotivaatio
- Tukitoiminnot
- Isot hankkeet tukemassa
- Vanhuksista huolehtiminen
- Kanssakäyminen viranomaisten kanssa
- Kun on näyttöä työssä, ovat ovat auki
- RONKit

- Romaninuorten aktivoituminen (osa)
- Aktiivinen järjestötoiminta
- Sosiaaliset taidot
- Yhteisöllisyys
- Tilannetaju
- Olla romani Suomessa
- Romaniasioiden edistäjät
- Alueelliset toimihenkilöt (KJN, HKI)
- Koulutukseen tavoittaminen parantunut

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

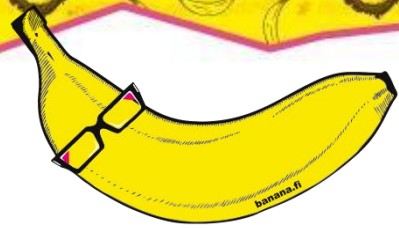
% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

MIKÄ ON HYVIN?

- Romaniasioiden edistäjät
- Koulunkäynti - peruskoulu loppuun
- Positiivinen diskriminaatio
- Koulutustaso
- Nuorten aktivoituminen
- Rakenteet, poliittinen paine
- Rahoitus
- Yhteyden hakeminen
- Keskustelu - on havaittu, että jotain pitäisi tehdä
- Nuorten jatko-opiskelu
- Nuorten toimijoiden tukeminen

- Romanijärjestöt
- Terveyspalvelut
- Hankkeiden/projektien määrä
- Romanikulttuurin tietoisuus
- Hyviä tyyppisiä paljon oikeassa paikassa
- Aktivoituminen koulutukseen ja yhteiskunnan osallisuuteen
- Tänä päivänä ei kuole nälkään ja katto on pään päällä
- Hyvät vaikuttamismahdollisuudet yhteiskunnallisiin asioihin
- Vanhemmat tukevat koulunkäyntiä

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

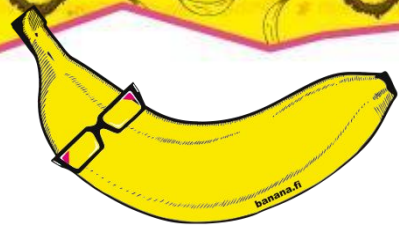
% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

MIKÄ ON OK?

- Vanhemmat tukevat koulunkäyntiä
 - Mahdollisuuksia ammatilliseen koulutukseen
 - Jatko-opiskelumahdollisuudet
 - Järjestäytyminen
 - Keskinäinen yhteistyö
 - Yhteinen tavoite
 - Oppisopimusjärjestelmä
- Ei ole tietoa kaikista palveluista tai palvelujärjestelmistä
 - Uskovaisuus on vaikuttanut romanien elämään
 - Ei oikeastaan puutu mitään
 - Sosiaalipalvelut (riippuu paljon vierailijasta)

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

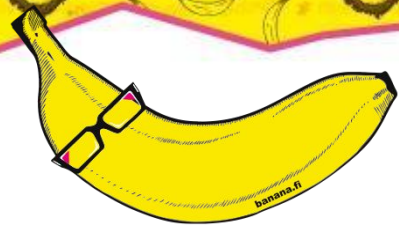
% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

MIKÄ MÄTTÄÄ?

- Romanien osallisuuden puute / iso kuilu romanien ja pääväestön välillä
- Ylempi amk mahdollisuus vähäinen
- Päihteiden käytön lisääntyminen → yhä nuoremmat ja myös tytöt
- Heikko työllisyystilanne
- Työllistyminen hankalaa, vaikka olisi ammatti
- Poliittinen osallistuminen
- Kuntatason jämähtäneisyys
- Ilmapiiiri
- Syrjinnän taakka, itsetunto
- Kohtelu romanina, ei suomalaisena
- Ennakkoluulot, tietämättömyys
- Pääväestön asenteet
- Kodin ulkopuolinen kanssakäyminen romanien keskuudessa
- Asenteet + arvot
- Lasten ja nuorten koulutus ja kasvatusta ja perheen tuki
- Asuntoasiat
- Syrjäytyneet romaninuoret
- Peruskoulun kesken jättäminen
- Talousvaikeudet, sosioekonominen taso
- Uusia koulutusaloja ei löydetä
- Eu -tasolla romanikysymys, paperittomat
- Yhteisöllisyys kadonnut/hukassa → emme enää tarvitse toisiamme kuin ennen
- Ei yrittäjiä

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

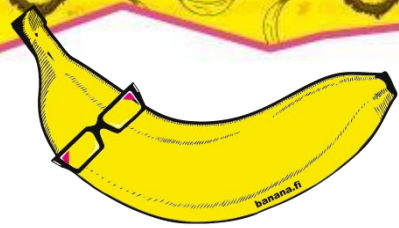
% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

KIERROS 4:

YHTEENVETOKIERROS

SANOISTA TEKOIHIN!

MITÄ KONKREETTISTA
VOISIMME Kokeilla
JA TEHDÄ YHDESSÄ?

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi

KIERROS 4: YHTEENVETOKIERROS

SANOISTA TEKOIHIN!
MITÄ KONKREETTISTA
VOISIMME KOKEILLA JA
TEHDÄ YHDESSÄ?

ESIMERKIN VOIMA

- 📌 oma tekeminen
- 📌 mallin ottaminen muilta
- 📌 onnistumiset esiin!

TIETOISUUDEN LEVITTÄMINEN

- 📌 omalle työpaikalle
- 📌 omat verkostot

KOULUTUKSEN TUKEMINEN & TYÖLLISTYMI- SEN EDIS- TÄMINEN

- 📌 oppisopimus,
harjoittelu
- 📌 työelämän
mentorit
- 📌 suosittelet

YLEINEN TIEDON JAKAMINEN

- ### YHTEISTYÖ
- 📌 verkostoituminen
 - 📌 järjestöt, yhdistykset
 - 📌 yhteistyö myös yli
kuntarajojen

KOKEMUKSIEN JAKAMINEN

- 📌 esim. työryhmissä
- 📌 jokainen on oman
elämänsä asian-
tuntija

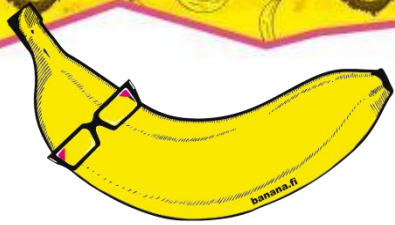
HYVIEN TOIMINTA- MALLIEN

- ### MONISTAMINEN
- 📌 parastaminen

AKTIIVINEN VUOROVAIKUTUS

- ### ROMANIEN ITSETUNTO
- 📌 positiiviset esimerkit esiin!
 - 📌 500 vuoden syrjäytymisen
taakka hartioilla

KIITOS KAIKILLE!

MONKEY BUSINESS
MORE ACTION. MORE CHAOS. MORE MISTAKES. MORE LEARNING.

% Crazy Town
Lutakonaukio 7

40100 Jyväskylä

Suomi / Finland

+358 40 831 8118

www.banana.fi